

Expunere de motive

Atât în timpul mandatului 1992 – 1996, cât și după alegerile din 1996, o serie de factori implicați în organizarea și administrarea procesului electoral, precum și reprezentanți ai societății civile, au semnalat câteva neajunsuri legate de modul în care se desfășoară alegerile locale în România. Dat fiind faptul că majoritatea acestor neajunsuri se datorează legii pe baza căreia se desfășoară aceste alegeri, este evident că trebuie inițiat procesul de modificare legii.

Un prim aspect care considerăm că trebuie avut în vedere îl constituie votul militarilor în termen. Conform legii în vigoare, aceștia votează pentru consiliul local și primarul din localitatea în care își satisfac stagiul militar, lucru care ni se pare complet nejustificat. Nu găsim nici o explicație la faptul că o persoană – militarul în termen - care urmează să părăsească localitatea în care își satisface stagiul militar la doar câteva luni după consumarea alegerilor, să contribuie la alegerea reprezentanților administrației publice locale din localitatea respectivă. În plus, viața dintr-o cazarmă militară nu este aproape deloc legată de activitatea administrației publice locale, iar acest lucru constituie încă un argument în favoarea necesității de a fi schimbată situația prezentă.

Având în vedere aceste aspecte, considerăm necesară modificarea legii privind alegerile locale în sensul de a acorda militarilor în termen dreptul de a vota pentru alegerea consiliului local și a primarului din localitatea de domiciliu. Luând în considerare felul în care este tratată această problemă în alte țări democratice, putem distinge două posibilități de a o rezolva.

Prima ar consta în eliminarea oricărei diferențe între militarii în termen și ceilalți alegători, ceea ce ar presupune că vor putea să-și exercite dreptul la vot cu ocazia alegerilor locale doar militarii în termen care, în ziua alegerilor, vor avea posibilitatea să se afle în localitatea de domiciliu. Cea de a doua are la bază votul prin corespondență, procedeu utilizat în aproape toate țările membre ale Uniunii Europene și care ar putea fi introdus și în România, cel puțin pentru militarii în termen.

În ideea de a se asigura pentru toți cetățenii cu drept de vot posibilitatea de a-și exercita acest drept, propunem spre adoptare cea de a doua dintre variantele menționate mai sus. Astfel, fiecare militar în termen ar urma să primească, prin intermediul serviciului de poștă al Ministerului Apărării Naționale sau, după caz, al Ministerului de Interne, buletinele de vot pentru alegerea consiliului local și a primarului din localitatea în care domiciliază, respectiv a consiliului județean. Într-o anumită zi, înainte de data la care ceilalți cetățeni votează, se vor deschide anumite secții de votare la care militarii în termen se vor deplasa pentru a-și exprima opțiunile electorale. Pentru a se asigura secretul votului, fiecare buletin va fi introdus, de către militarul în termen, într-un plic pe care nu va exista nici un înscris legat de identitatea lui. Cele 3 plicuri conținând buletinele de vot, respectiv, cele 4, în cazul Municipiului București, vor fi introduse, alături de un formular pe care sunt menționate datele din actul de identitate și care este semnat de militarul respectiv, într-un plic mai mare pe care vor fi menționate numele și adresa sa de domiciliu.

În ziua în care se desfășoară alegerile pentru ceilalți cetățeni, birourile electorale de circumscripție vor recepționa plicurile trimise de militarii în termen, tot prin intermediul serviciilor de poștă ale celor două ministere. În prezența membrilor acestor birouri, precum și a observatorilor, aceste plicuri vor fi verificate, în privința integrității lor, și apoi desfăcute. După ce vor

fi verificate formularele purtând semnăturile militarilor în termen care vor fi trimis acele plicuri, vor fi extrase și grupate pe categorii plicurile mici conținând buletinele de vot. Odată consumate aceste operațiuni, plicurile mici urmează a fi transportate, sub pază și în prezența unora din reprezentanții partidelor politice și a observatorilor, la anumite secții de votare, unde vor fi desfăcute, iar buletinele de vot introduse în urnă.

Plicurile mari pe care sunt menționate numele și adresele militarilor în termen, precum și formularele semnate de către aceștia, urmează a fi păstrate, astfel încât fiecare militar să poată verifica, ulterior, dacă plicul trimis de el a ajuns la destinație.

O altă propunere privind modificarea legii alegerilor locale, pe care o avansăm, constă în eliminarea condiției de a se înregistra o prezență la urne de cel puțin 50% din alegătorii cu drept de vot dintr-o circumscripție, pentru ca alegerile din acea circumscripție să fie validate și a prevederii ca în lipsa îndeplinirii acestei condiții să se organizeze un nou scrutin. Experiența din aproape toate țările în care se desfășoară alegeri democratice, inclusiv experiența românească, demonstrează că participarea la vot nu crește de la un tur de scrutin la altul. În aceste condiții, este evident că această prevedere nu face altceva decât să ducă la cheltuirea, în mod nejustificat, a unor sume importante de bani și la un efort uman suplimentar, de asemenea nejustificat.

Mai propunem, totodată, o modificare pe care o dorim operată nu doar în ceea ce privește alegerile locale, ci, în general, în privința alegerilor organizate în România. Ea se referă la ziua în care cetățenii își exercită dreptul la vot și la durata intervalului de timp în care se întâmplă acest lucru. Așa cum se știe, până în prezent, alegerile au avut lor numai în zilele de duminică și s-au desfășurat între orele 6:00 – 21:00. Acest lucru, coroborat cu faptul că numărătoarea voturilor durează foarte mult, încheindu-se, de

regulă, în dimineața zilei următoare zilei votării, face ca membrii birourilor electorale să fie supuși unui efort epuizant. Datorită stării de oboseală acumulate de către aceștia, în multe secții de votare procesul de numărare a voturilor este tratat cu superficialitate. Dacă adăugăm la efortul pe care trebuie să-l depună o persoană implicată în administrarea alegerilor, faptul că după ziua în care are loc votarea urmează o zi lucrătoare, înțelegem de ce foarte mulți juriști, dar și oameni capabili având alte profesii, refuză să activeze ca președinți, vicepreședinți sau membri de birouri electorale.

S-a constatat, de asemenea, faptul că în intervalul de timp 6:00 – 7:00 votează un număr insignifiant de persoane, existând foarte multe secții de votare în care între aceste ore nu se prezintă nimeni la vot. De asemenea, s-a constatat că, în general, aceia care își exercită dreptul de vot în preajma orei 21:00, fac acest lucru nu pentru că ar fi indisponibili până la acea oră, ci pentru că acordă prioritate altor activități, știind că pot să voteze până la ora 21:00.

Având în vedere toate acestea, propunem ca alegerile să aibă loc numai în zilele de sâmbătă și să se desfășoare în intervalul 7:00 – 19:00.

În sensul celor arătate mai sus, s-a întocmit propunerea legislativă alăturată, vizând modificarea și completarea legii nr. 70/1991, pe care vă rugăm a o adopta.